

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3498/2024
06.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Белић, адвокат из ..., против туженог Републичког геодетског завода, Београд, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења и реинтеграције, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3105/23 од 03.04.2024. године, у седници одржаној 06.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3105/23 од 03.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3105/23 од 03.04.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2780/20 од 01.02.2023. године у делу којим је одбијен као неоснован тужбени захтев да се утврди да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време 01.01.2004. године и да се тужени обавезе да тужиоца врати на радно место које одговара његовој стручној спреми; одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да му тужени призна сва права из радног односа до повратка на рад; обавезан тужилац да туженом надокнади парничне трошкове од 129.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. По одредби члана 407. став 2. ЗПП у конкретном случају ревизија се не може изјавити због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је након завршетка ... школе ... струке, на основу одлука туженог почев од 01.12.1999. године као волонтер обавио приправничку праксу у трајању од шест месеци, а након што је положио државни испит у периоду од 01.01.2004. до краја 2006. године био код туженог у радном односу на одређено време. Потом, до августа 2014. године тужилац је код туженог био радно ангажован по више закључених уговора о делу, а након тога по закљученим уговорима о привременим и повременим пословима. Последњи уговор закључен је 30.04.2020. године за период од 01.05.2020. до 31.08.2020. године. Тужилац је све време обављао исте ... послове, који су код туженог систематизовани. У току радног ангажовања тужиоца, тужени је 2012. године објавио конкурс за послове које је обављао тужилац, тужилац је био учесник тог конкурса, али није изабран. Затим, тужени је објавио конкурс 2018. године, за који тужилац није поднео пријаву, пошто није испуњавао услове. Најзад, тужени је након престанка радног ангажовања тужиоца објавио конкурс 2021. године, на који је тужилац поднео пријаву, али је пријава одбачена. Тужилац није у судском поступку побијао одлуке туженог везане за објављене конкурсе.

Нижестепени судови одлуку о неоснованости постављеног тужбеног захтева за утврђење и чинидбу заснивају на одредбама чланова 8, 9. и 10а Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС“ бр. 48/91 ... 23/13) и чланова 47, 48. и 63. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05 ... 95/18), које су се примењивале у периоду радног ангажовања тужиоца. По одредби члана 10а Закона о радним односима у државним органима, који је меродаван за радноправни статус тужиоца, радни однос заснован на одређено време у државном органу не може да прерасте у радни однос на неодређено време, па је искључена примена норми Закона о раду, као општег закона, које предвиђају ову могућност и услове под којима до прерастања може доћи. Судови су и у односу на период током ког је тужилац био радно ангажован по уговорима о делу, односно уговорима о привременим и повременим пословима тужбени захтев оценили као неоснован, пошто се радни однос у државном органу није могао засновати без јавног оглашавања. Тужилац је био учесник објављених јавних конкурса, а донете одлуке туженог није оспоравао у законом предвиђеном поступку. Као последицу неоснованости тужбеног захтева за утврђење, нижестепени судови налазе неоснованим и део захтева везаног за реинтеграцију на основу члана 191. Закона о раду.

Тужилац у ревизији неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Утврђене чињенице да је тужилац био радно ангажован код туженог на систематизованим пословима на основу одлуке о заснивању радног односа на одређено време, односно закључених уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, на основу меродавног материјалног права на коме су нижестепени судови правилно засновали одлуке не воде могућности преображаја радноправног статуса тужиоца. Наиме, у време када је тужилац био запослен на одређено време, радни однос заснован на одређено време по императивној законској забрани није могао да прерасте радни однос на неодређено време. Такође, ни у каснијем временском периоду када је тужилац рад обављао на основу закључених уговора, који су садржали споразумно предвиђена права и обавезе уговарача, непрекидно радно ангажовање у смислу одредби чланова 63. ставова 1. – 6. Закона о државним службеницима није могло

довести до наступања фикције о постојању радног односа. Наиме, тужилац одлуке поводом расписаних конкурса чији је био учесник није оспоравао, па је несумњиво да је он током радног ангажовања, а и након истека последњег уговора имао свест о правној природи свог радноправног статуса. Стога, ревизијом се неосновано указује да је постојала симулација правног основа за рад који је тужилац обављао.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**